

Gospodarske stvari.

Šota se more v kompost ali pa koj za gnoj porabiti.

Iz šote in prsti se da izvrsten kompost ali mešanec napraviti. Ako je primešana prst in pa zemljišče, katero se ima s kompostom pognojiti, borna na apna, tedaj se mora kompostu še apna primešati. Gips ali malec za to ni. Posebno dobro deluje ta kompost, ako se mu lesnega pepela primeša. Ravno tako moremo zmes iz šote, prsti, apna in lesnega pepela neposredno za gnoj porabiti. Črna, drobnazrnata šota ima navadno več gnilca v sebi in se da v vlažnem ali mokrem stanu bolje s prstijo pomešati, kakor laknata tvarina, je toraj za kompost in gnoj boljša od onega. Močno je tedaj nasvetovati in priporočati tako šoto kopati in skozi zimo na prostem pod milim nebom ležati pustiti. Samo po sebi se umeva, da šote za nastelj in gnoj ni treba v enakomernih kosih izbadati. Kjer je kaj primerne šote koj na površju, se more tudi vzorati in potem mokrotni in vodeni razkrojitvi prepustiti. Gornje plasti šotinih prostorov imajo semena in korenine rastlinske v sebi, kar na polju plevelj zarediti zamore. Priporoča se tedaj teh površnih plasti le za kompost, ne pa za gnoj porabiti, ki se z gnojnico poliva in večkrat prekoplje, da kaličje, seme in koreninje konec vzame.

Sejmovi. Dne 18. oktobra v Pristavi in v Oplotnici, v Apačah, pri sv. 3 Kraljih, pri sv. Emi, v Vojniku, v Podsredi, v Mozirju in v Trbovljah. Dne 19. oktobra v Vidmu. Dne 21. oktobra v Celju, v Sevnici in pri sv. Petru pod sv. Gorami. Dne 23. oktobra v Ribnici in v Dramljah.

Dopisi.

Iz Krčevin pri Mariboru. (Nasilstvo.) Volitev v občinski odbor se je letos za nas slabo nagodila. Slovencem sovražna stranka, obstoječa iz posestnikov, ki so večinoma v mestu in le nekateri v občini sami, je namreč narodne odbornike, ki so dozdej še vsaj polovico odborovih sedežev zavzemali, zvrгла in svoje pristaše vanj vsilila. Tako je zdaj vsa bližnja Mariborska okolica v rokah zagrizenih sovražnikov vernega slovenskega ljudstva. Vidi se, da ga odrivajo po previdno izmišljenem načrtu iz mestnega obližja. Vsakdo razume, koliko to pomenja vže za občinske stvari same, za volitve v šolski odbor, v okrajni zastop; čisto posebno pa velja še za volitve v deželni in državni zbor. Da se nam je bilo bati takega propada, bili smo si svesti; a da bodo nekateri, ki so našim vže dali pooblastila, tiste na prigovarjanje nasprotniko vpreklicali, ne bi

bili mislili. Tudi to, da bodo nasprotniki prišli na volišče v skoro polnem broju, smo pričakovali, a da bodo nekateri unih, ki so drugače imenitni gospodje, si toliko pete brusili, ter iskali po hišah glasov za-se, in še pri tem skoro zajutrikovati niso vtegnili, tega nismo pričakovali. Vrh tega so naše može psovali ter jim s pestmi pretili — ti do grla olikani mestjani. In od njih naj se uči naše ljudstvo omike? Bog nas varuj take olike, ki se bi je učili pri nemčurjih. Najbolj pa je osolpnilo po vsej pravici naše može, da je celo duhoven redovnik volil zoper nas in se dal voliti od liberalcev. Take zmage jim ne zavidamo, Podlegli smo sicer, čemur se ne moremo v mestnem obližju čuditi, a svesti si smo, da smo storili svojo dolžnost. Zato slava vsem našim volilcem, ki so kljubu vsem naporom kot verni Slovenci stali za našo stvar. Za pravično stvar so stali trdni ko skala. Slovenski narod pač sme ponosen biti na take može. Pravici še bo zmaga!

Iz Špitališča. (Stoletnica Špitališke župnije.) [Konec.] Ta lično okinčan, dasi majhen hram božji imel je obhajati na dan Male Gospojnice redko slovesnost, ki bi se imela vršiti že malo prej, da bi bile okoliščine ugodnejše. Vže ponedeljek popoldne klicali so nas milodoneči Špitališki zvonovi v tihi, skriti dolini, od koder so nas lepo pozdravljale cesarske in slovenske trobojnice iz stolpa in iz bližnjih dveh lip. Ob 6. uri zapel je č. g. Josip Čížek: „Veni creator Spiritus“ in po blagoslovu stopil je na prižnico gospod provizor razpravljajoč v krepki besedi in obče znani izgovornosti povod in načrt celej slovesnosti; povdarjal je zlasti, naj nam bode namen jedino le: čast božja, slava Mariji ter dušno izveličanje, s tem so se pričele duhovne vaje. Ker sem ravno že pri pridižnem predmetu, naj omenim še nadaljnji načrt pridigam. V torek slišali smo v treh pridigah velevažne resnice sv. vere: I. „Od kod prijatelj?“ — odgovor: „Od Boga!“ — ti si otrok božji.“ — II. „Kam?“ „K Bogu!“ stvarjen si za Boga.“ — III. Kolika sreča nam premišljujočim to resnico, nasproti pa kakšna slepota, ako namen svoj izgubimo spred oči. Konečno sredo zjutraj razlagal je naš dušni pastir, kakšno veselje nas čaka pri mili naši materi, ako bomo zvesto hodili po poti, ki pelje v našo pravo domovino. K sklepu slovesnosti pa ob desetih smo si ogledali prežlahno in prebogato srce Marijino, ki je polna ljubezni, kakor je polna milosti in da nas Marija ljubi z večo ko materino ljubeznijo. — Zarad ugodnega vremena došlo je mnogo ljudi od daleč in blizu, da bi obilno zajemali iz studencev milosti, žal da je bilo tako malo gg. spovednikov, pa po moči bilo je vsem postreženo. Iskreno hvalo moramo izreči č. g. župniku A. Kosu, ki je prišel iz sosedne župnije dvakrat in neutrudno

tolažil grešnike ter jih spravljaj z Bogom. — Ginljivo je bilo videti, kako je stopalo staro in mlado ves čas v obilnih trumah k spovednici in mizi Gospodovi; nad tisoč bilo je nasitenih s kruhom angeljskim. — V tork popoldne došli so gg. bogoslovci, ob enem vrli pevci v precejšnjem številu, da bi po svojih močeh sodelovali ter povzdignili slavnost z milodonečim svojim petjem, katero nalogo so tudi po vsem izvršili izborno — tega se prepričati smo imeli priliko pri zjutranjem in poznem opraviilu. Po slovesni procesiji z Najsvetejšim bila je končna pridiga in slovesna sv. meša. Gg. bogoslovci so peli Nedvedovo mešo, vmes pa je sodelovala izborna godba Šmarska. Po slov. meši pa, katero je služil č. g. primic. J. Č., končala se je slavnost, katere pač izmed nas nikdo več čakal ne bo ter se zapela zahvalna pesen — Te Deum.

Pri obedu, ki nam je ga oskrbel gospod provizor, vrstile so se razne napitnice in pele mile pesni slovenske, izmed katerih naj omenim le prelepo „Domovini“, „Bodi zdrava domovina“, kder smo slišali krasni tenor-solo gospoda J. S. Le prehitro so nam potekle vesele urice v bratskem, prijateljskem krogu, a krepili nas nada, da se vidimo spet.

Konečno izrekam le gorečo željo naj bi vsem vdeležencem te svečanosti Marija bila najboljša mati in ko seže po nas koščena roka blede smrti, preden ućakamo drugo stoletnico mile matere Špitališke, naj pridemo vsi v njeno družbo tje gor v sv. nebesa. Posebno pa čč. gospodom, ki so pomagali naj Bog in Marija bosta plačnika; v prvi vrsti č. gosp. provizorju dodeli Bog po prošnji Marijini tam nad zvezdami kedaj plačilo za preobilen trud in delovanje, ki ga je imel v teh naših prazničnih dneh. Vsakdo pa, ki se je udeležil te cerkvene svečanosti, se bode gotovo z veseljem spominjal dne 8. septembra, stoletnice župnije naše.

Iz Negove. (Oskrunjenje praznika.) Kakor navadno obhajali smo na malo gospojnico, rojstvo naše župne patroninje s proščenjem ali žegnanjem. In kakor navadno, imele so zopet nekatere neotesane hlapčunske pošasti svoj ravs in kavs, od katerega so se nekateri s krvavimi buticami vrnili; med tem ko so druge neutrudljivi št. Jurjevski in Gornje-Radgonski žandarji ali v varno klet vtaknili ali pa razpodeli. Pravim: kakor navadno — zakaj pogledjva nekoliko v preteklost, kakor daleč se spomniti zamoreva. Ali se je le edno proščenje izvršilo mirno, da ga ti izmečki človeštva ne bi motili? Prisiljen sem reči, da ne! V davnih časih so se vpeljale te svečanosti, in res lepo se bere od njih, kako lepo zložno in veselo so jih praznovali naši pradedi. Vendar časi boga boječnosti in pravičnega prijateljstva med mladino so minoli, in namesto molitvenika ali rož-

nega venca, katerega pri malokaterem vidiš, najdeš pa pri vsakem vinjak ali tudi kratke pa ojstre ravne nože, ali drugo pripravo za tepenje, katero jim nekateri brezvestni kovači izdelujejo za njih posel. Po zasluženju liberalnega napredka, črni se častiti duhovniški stan, liberalni časniki ga ometajo z blatom, kolikor jim je mogoče. Sicer ti hlapčuni ne berejo teh listov, vendar pa se znajdejo med ljudstvom taki učenjaki, kateri si v veliko čast in srečo štejejo, ako morejo kateremu duhovnu čast vzeti. Ali je potem čuda, da je beseda duhovnika pri tako podučenem fantalinu bob v steno? Bili so časi, ko je še sleherni častil svoje največje dobrotnike v duhovnikih in je njih nauke z veseljem poslušal in tudi spolnjeval; ni ga bilo treba žandarja pri cerkvi, kateri bi za javni red skrbel. Ali sedaj po četrte stražijo krog cerkve, pa še bi jih dvekrat toliko imelo dela dovolj. Le resnične so torej besede: „Vzemi človeku vero in videl boš, da je griji od živali!“ (Konec prih.)

Iz Škoflje vesi pri Celju. Izv. dop. (Volitev. zmaga.) V naši občini županoval je vže 6 let sem mož z imenom Okorn, ki se je mnogo bolje brigal za voljo in želje celjskih „prijateljev“ in nemškutarjev, kakor za željo in potrebe svojih občanov, kateri so vseskozi Slovenci in za neumnosti celjskih nemškutarjev ne marajo. Mož je mislil, da se ga županov stol tako trdno drži, kakor klošč kože, pa se je hudo zmotil. V ponedeljek je nenadoma žalostno odklenkalo njegovemu gospodarstvu v občini. Ta dan bile so nove volitve v občinski odbor. Okorn je hotel, da bi se vse volitve koj na tistem odpravile, za to se je samo nekaj malega dalo o njej na znanje; mislite si torej lahko njegovo grozo, ko je na den volitve nenadoma prišlo vse črno volilcev, kakor bi bili iz zemlje zrasli. Vsi pa so, kakor jeden mož, glasovali zoper njega, in vsak oddani glas mu je bil, kakor nož sreč.

Voljeni so sami vrli narodnjaki, značajni možje in Slovenci. V III. razredu: Martin Špes, Karol Vrečer, Franc Stožir, Jože Piliš, po domače Štefan, Franc Košenina in Ignac Samec; v II. razredu: Franc Špes, Karol Samec, Anton Vengušt, Matevž Ostrožnik, France Črepinšek, in Jože Rezar; v I. pa: Franc Kožuh, Valentin Dreml, Miha Bikošek, Martin Premšak, Jože Piliš po dom. Dreml in Fr. Reznik. Vsled te srečne volitve nastala je v celej občini silna radost; vse se veseli, da se je volitev tako srečno obnesla ter hvali vrle volilce; in res zaslužijo vso hvalo, kajti stali so vsi, kakor skala. Posebna hvala pa še velja onim možem, ki so se najbolje trudili za to srečno volitev; ti so: Franc Stožir, Martin Premšak in Matevž Ostrožnik. Slava njim!